

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ И. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врете 5 крајц. за трипутъ. № 45.

ЦРНЫ ПРОСИЈАКЪ.

(п р о д у ж е н о.)

Послушанъ као лутка на жици седне Каралъ и остане као укопачъ.

Овомъ приликомъ за тренутакъ прекинута забава опетъ се наскоро продужи.

„Госпоя Маркиза“, поведе Ксавіе по краткомъ времену речъ, „заповедила ми е, да ю опоменемъ на обещанъ, кое намъ е изволила учинити, за историю о Жонкилу“

„При посласици“, упадне у речъ Маркиза управљюћи погледъ съ пытанъмъ на Карала.

Овај се непомицаше, као да е одъ камена.

„Тако ми чести!“ викне господинъ Алфредъ Лефевръ де Вале, „то значи наше стрлѣнѣ стављати на искушеніе.“

„Вы кои тако лепо знате приповедати,“ рече една грофица.

„О на тако лепъ начинъ,“ потврђивау више кавалѣра.

Маркиза узтезаше се мало. Докъ се она тако узтезала, окрене се Каралъ лагаво къ нѣой и погледи е у очи.

Госпоя одъ Рембри сматраше овај погледъ као изазиванъ, и кадъ друштво непрестано навалываше, да приповеди, гротомъ се насмее, и рекне:

„За зло бы ми се примило, ако бы се хтела дуже узтезати. Чуйте дакле историю мулата Жонкила.“

„Не за име Бога, не“ простенъ Каралъ съ пресецаюћимъ гласомъ.

Безъ да юй се и найманъ расположенъ духа поколебало, почне Маркиза приповедати: „На Св. Домингу быаше мулатъ, именовъ Жонкилъ. Онъ е быо синъ едне црнице, коя се Пазифае звала, и едногъ белогъ служителя“

„Доста!“ рекне Каралъ загушено. „Я љуга упропастити, убићу га, ако то мора быти!“

Маркиза настави свое приповеданъ, али пре тога одговори на молбу мулатову съ важнымъ погледомъ. Уговоръ између њи буде са тымъ наново утврђенъ.

Овај уговоръ незадржи госпою одъ Рембри одъ приповеданя историје Каралове. Она ю е започела и садъ ніе могла више пресећи. Само промени име юпака. Али будући бы могла ова промена по госпою одъ Рембри у смотренію њне власти надъ мулатомъ одъ штете быти, то она извести о томъ свое слушатель, и на свршетку дода ово:

„Вы сви, или баръ већина одъ васъ, познаете ово смешно лице. Данасъ вамъ нећу име њгово казати. Можда доцнѣ неће быти нужно прећутати га.“

Едноомъ ослободивши се одъ стра, да ће се показати у свое правомъ виду, опетъ се поврати Каралъ у свой обичный безобразлукъ. Нећемо рећи, пошто е на тай начинъ свою собствену историю слушати морао, коя е свръ тога на комичный начинъ приповеђена и съ пецканѣмъ зачинѣна была, да га ніе више пута обузимала унутрашня ярость, али онъ знађаше овај немиръ сакрити савршено. Шта више онъ быше првый кои е постоянно захтевао, да се искаже име оногъ подлогъ мулата, кои е тако быо продрзливъ издавати се за благородника. Само господинъ Алфредъ Лефевръ де Вале викао е и смею се юште яснѣ одъ њга.

„Тако ми мов чести“ проговори промукло овај младѣтъ, „радо бы 50 луидора дао зато, да дознамъ име ове будале!“

Али Маркизу то ніе могло узбудити, и овомъ приликомъ задобые славу велике прећутливости.

Уставши одъ астала, узме она Карала за руку и рекне му: „Вы сте савршена будала, и я се падамъ, вы ћете ми умети благодарити, што васъ нисамъ казила толико, колико сте заслужили.“

„Благодаримъ Вамъ зато, госпою“, одговори Каралъ.

„У будуће узмите се наумъ! Вы сте се дакле рѣшили слушати ме. Познаете ли овде неке подозрительне коцкарнице?“

Мулатъ да знакъ да познае.

„Изберите пайподозрителнию, найизвиканію.“

„Оћу.“

„И особито немойте заборавити нужданъ уводъ.“

„Нећу ништа заборавити.“

Маркиза се случайно обазре око себе. Нѣнь погледъ падне на кадрилъ, у комъ изграше Елена и Ксавіе. Они се разговарау тихо и очи пламтише имъ одъ любви.

„Ето видите,“ продужи госпою одъ Рембри. „Време пролази. Кадъ ће то бити.“

„Сутра ће се извршити.“

Маркиза немогаше се уздржати да непокаже, да іой е то мило.

„Я се на васъ уздамъ,“ рекне она; „я ћу вамъ умети благодарити.“

За цело ово време господинъ одъ Рембри ніе никакъ свою супругу и Карала скидао съ очію. Кадъ се Маркиза съ Караломъ разстала, и овомъ га приликомъ обичнымъ формалитетомъ поздравила, на кое е Каралъ одговоріо поклонивши се, Маркизъ е мануо главомъ.

„Они имаю неке тайне,“ рекне онъ у себи. „За асталомъ видію самъ съ єдне стране молебій, а съ друге претећій погледъ. Пунъ срама и несреће быо е онај данъ, кадъ е дошла ова жена у кућу Рембри-а.“

(продужиће се)

РОБЪ НА КАВКАЗУ.

II.

(продужено)

Будна и за путь спремна провела е княгиня сву ноћ. Найпосле доће придворный лѣкаръ княжевъ, г. Гониченко, съ коньима, кое е у Телави набавіо. Докъ су чинѣна спреманя за путь, надгледала е княгиня, да се покупе све драгоцѣности, кое е она у Циондале донела. Тада быаше 8. сатій. Наеданпутъ се зачуе на капи дворской гласъ єдногъ у Циондалу живећегъ старогъ офицера: „Ево ій! ево ій!“, кои затимъ отрча у башту, да се сакріе. Самртный стра обузе све при овимъ рѣчима; служители и кочіаши побегну, а княгиня скупи око себе сву породицу и служавке и отиде съ њима на дворскій балконъ. Кадъ е тамо стигла са своіомъ дѣцомъ, онда се понуда єданъ селакъ, да разкине басамаке, кои су къ балкону водили; но княгиня му то забрани. У томъ тренутку прецуцаше пушке; лѣкаръ е на прве планице, кои су унутра ушли, избаціо пиштолъ; єданъ одъ планинаца паде, и неустрашимый лѣкаръ употреби забуну тогъ тренутка, да умакне одъ чете дивльи планинаца коя нагрне у долню часть зданія. Докъ су они доле плячкакали и опустошавали, владала е горе на балкону мртвачка тишина. Између тамо скупльни жена и деце быаше између осталь княгиня Варвара Орбелияни, сестра княгинѣ Чавчаваце; она е стала башъ према улазку, да бы прва одъ удараца варварски планинаца погнула; а до њъ стаяла е млада, дивне красоте княгиня Баратовъ, у богатомъ ѱурѣянскомъ одѣлу.

У већемъ страу, али съ већомъ оданости клекнула е княгиня Анна на колена и притисла е свое дете къ прсима; она е одвратила очи одъ улазка, да не види смртный ударацъ, кои ће е оборити. Стара княгиня Тинія Орбелияни, коя е одъ стра премрла, и госпою Дранси єдна Француска гувернанта, коя е недавно у ѱурѣянску дошла, быау такође ту. Око княгиня стаяу дойкинь съ децомъ и многе служавке. Княгиня Анна имала е петоро деце: шестогодишню Салому, петогодишню Марию, трогодишню Томару, сына Александра одъ године дана и Лидію, коя е текъ четири месеца имала. Княгиня Варвара Орбелияни имала е єдногъ сына Ђорђа одъ шесть месецій.

Служавке нису показале такову отважность и оданость, као княгинѣ; лице супруге дворскогъ настойника было е сасвимъ потавнило и изумрло одъ стра. Но овај самртный стра ніе быо безъ основа. Дивля вика разбойника, лупа и звек дворскогъ намештая и огледала, коя су они разбіяли, киданѣ жица на клавиру, по комъ су они газили, ясно е показивало, шта планинци намѣравау.

Међутимъ време е пролазило и княгиня Варвара усуди се изаћи на ходникъ одкудъ е видила, да су планинци раздробили врата княжеве собе. Княгиня клоне духомъ и врати се натрагъ на балконъ. На то сиђе княгиня Тинія доле и ніе се више ни вратила. Єдна служавка метне на улазна врата резу, мыслећи да ће планинцима та мала препона улазакъ препречити. Наскоро пакъ затимъ попну се планинци узъ басамаке, разлупау затворена врата, и пронађу тамо сакривене и одъ стра полумртве княгинѣ. Са дивльомъ викомъ и смеіомъ одговоре они на аукъ ужаснuty княгиня и служавкій. Княгиня Анна устане са земљъ и притисне свое мало дете къ прсима, планинци е зграбе и одведу заєдно са свима остальма. Кадъ су дошли до степенице, ова се сурва, княгиня одъ стра испусти дете и сви се стропоштаю доле.

Но ови се одма опораве и потраже госпою одъ Циондала, кою одма и познаду. Мачеви севнуше и княгиня оде съ руке на руку. Онај, кои ю е найпре на балкону уватио, уклони найпосле съ тешкомъ мукомъ свое сапернике, и садъ е была она у њговимъ рукама, али у каквомъ станю. Да іой ніе было њне дуге као зифтъ црне косе, коя се разплетена по њнымъ плеѣама таласала, она бы стаяла готово нага међу дивльимъ планинцима. Онај, кои ю е првый заробио, и кои е судећи по одѣлу њговомъ быо Миридацъ, одведе княгиню у єдну собу доле при земљи, и остави е тамо неко време; а затимъ одведе е међу конѣ, по свой прилиця зато, да е сакріе одъ свогъ друштва. Текъ садъ е оназіо онъ скупоцене мунђуше княгињине и пружи за њима руку да ій отме. Княгиня пакъ покаже му знацима, да ће она њму дати ту драгоцѣность, ако іой онъ само дете њно опетъ донесе. Онъ на то отиде и наскоро врати се съ маломъ Лидіомъ, коіой су исто тако као и матери њной, готово све альине смакли. На то му княгиня пружи мунђуше.

Неки одъ Чеченаца приступе садъ њбой и запытаю е покваренорускимъ езикожъ, да ли има гдегодъ сакри-

вены новаца. Она имъ одговори, да ніе ништа сакривено, него да узму оно, што нађу. На то е запытаю гди е њњъ мужъ; она одговори: као войникъ на својој позицији, али гди, то незнамъ.“ Сађ замоли княгиня и за своју осталу децу, коју іой и доведу, почемъ іой изяви онај Миридаць свое удивљѣнѣ, да она іоштъ тако

млада већъ толику децу има. Ђдина Салома ніе се могла наћи. Радостъ княгинѣ, што е своју децу видила, и коју е радостъ она платила своимъ драгоценимъ прстѣнѣмъ, за мало трајше. Планинцы опетъ одведу децу, оставивши княгинѣ само малу Лидію.
(продужиће се)

ДОМАЊЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Ј А.

По гласу „Званичны Новина“ премештенъ е по свјетлој молби Членъ Суда Окр. Смедеревскогъ Г. Димитрије Гаичићъ за Члена Суда вар. Београда, а Членъ Суда Окр. Гургусовачкогъ Г. Павле Николаѣвићъ за Члена Суда Окр. Смедеревскогъ; и најпосле постављѣнъ е Протоколѣиста Совѣта Г. Дамянъ Станишићъ за Члена Суда Окр. Гургусовачкогъ.

Т У Р С К А.

Рускій посланичкій дворъ у Цариграду живо е оправља. Као неку особитостъ при томе наводе, да сађ надъ улазкомъ у трговачку канцеларију, гди е пре рата надписъ на францускомъ ѣзыку стајо, сађ рускій надписъ стои!

Р У С И Ј А.

Царъ е Александеръ изъ Берлина отишао, и вратиће се преко Риге и Ревала натрагъ у Петербургъ. Царъ ће у обадвѣма овимъ источно-морскимъ варошима по два дана бавити се, и тамо чине огромна спреманя, да е присутство царево съ највећомъ сјајношћу и торжествомъ прослави.

У Русији су сви тогъ мышљѣнја, да ће одъ овогъ времена нова епоха и време за Русију настати. Амнестија Поляцима, радиностный покретъ, кои и само правительство, руско подпомаже, издаванъ 40.000 пасоша за стране земљѣ имућнимъ Русима; посѣта царева у Берлину, која ће, као што се говори, имати за слѣдство, умаленъ руске ђумручке тарифѣ, преустроенъ учебны заведенія, све ово врло јако одступа одъ начина владе цара Николе, и доиста обећава златне плодове.

О польской амнестији изражава се рускій органъ у Брислу „Ле норъ“ у єдномъ занимљивомъ уводномъ чланку овако: Царъ е помиренъ у Польску донео, онъ отвара изгнаницыма и несрећнымъ двери обштегъ отечества. Ово е новый одсѣкъ у времену, и одсађ ће бити рѣчь „польскій емигрантъ“ избрисана изъ списка свіојој революцији.“

Изъ Петербурга являю подъ 15. Мая: Царъ е издао Сенату слѣдуюћій млоговажный и своеручно подписаный указъ:

„5. Мая. Држећи образованъ народа као залогъ будућегъ благостаня наше срдечно любљѣне Русије за єдну одъ најважнѣи наши владательски старанія и дужностѣи, желимо Мы, да се завyseћа одъ попечительства про-

свѣте учевна заведенія ставе подъ наше непосредственно и најближе старанѣ и надзоръ. У тој намѣри, и оставляюћи управу попечительства просвѣте и њмъ подчинѣнны заведенія у њіовомъ досадашнѣмъ станю, мы налажемо: 1., да се протоколи врховне школске управе у свѣма пословима, кои се односе на промѣну унутрашнѣгъ устройства учевны заведенія и њіове управе, као и на промѣне по самымъ школама и воспитателнымъ заведеніяма, Нами непосредственно и у оригиналу на разсматранѣ поднесе. — 2., У онимъ случаями, гди се између мышљѣнја главне и школске управе и попечителя просвѣте породи неєднакостъ и противностъ, ту нека попечитель потанкимъ извѣстіемъ њіово и главне школске управе мѣнѣе Нами на рѣшенѣ поднесе. 3., (Ова е точка односи на награде). 4., Предмети, кои су предложени Нашемъ потвѣеню, а у свези стоє са другимъ грапама државне управе, нека се по довольномъ разсматраню главне школске управе, ако исти предмети по садржаю свомъ спадаю у њнѣ кругъ, по досађ постоєћемъ правилу поднесу или државномъ, или министеріалномъ, или кавкаскомъ или сибирскомъ одбору; како кои предметъ у чіи кругъ спада; 5., Будући они предмети, кои долазе подъ разсматранѣ главне школске управе, по преимуществу спадаю у попечительство просвѣте, зато нека съ онимъ управля вице-директоръ тогъ попечительства. 6., Нека се єданъ училиштный одборъ као особита часть главне школске управе састави, и то по основима, кое смо мы іоштъ пређе одобрили. 7., Попечитель просвѣте нека одма правила за дѣловодство овогъ одбора изради и Нами поднесе.“

Ф Р А Н Ц У С К А.

Извѣстія о здравлю царско-француске породице изъ Сен-Клуда негласе врло повольно. Царъ пати више него икада одъ свое десне ноге, а францускій царевичъ има опаку киввицу. Врло е тешко доћи до принца, еръ царъ слабо кога тамо къ њмъ пушта. Онъ самъ проводи преко данъ по некій путь више одъ по сата у соби царевича. Гувернантка, удовица адмирала Бриа, несме безъ дозволеня цара никога къ принцу пуштати. Овай е налогъ тако строгъ, да е госноя Бриа морала ту любавъ и самой својој тетке и нећаки одказати.

Изъ Париза пишу подъ 20. Маіомъ слѣдуюће: Вѣсти, кое смо изъ Ліона добыли, страовите су. Као што смо се бояли, прекорачила е рѣка Рона свое корито и учинила е страшна опустошеня. Ово излїванъ потопило е и највеће насиде край рѣке и готово све ліонске улице. Овай е потопъ за 20 сантиметра (єдна француска мера

дуж мања одъ по палца) вышій, но што е было при страховитомъ наводнио одъ г. 1840. Сва су здания у води и премда одъ Петка већ како жителѣ тако и посадна войска избављаю, што се избавити дае, то е ипакъ Рона тако нагло нарасла, да се врло мало помоћи могло. Јошть е ужаснѣ станъ стварій на левој обали Роне. Бедемъ одъ Гран-Шампа, кои оближня мѣста и села закланя, провалила е вода око 1 1/2 сата по поноћи на дужини одъ 150 мет., (до 80 фат.) и то башъ на ономъ мѣсту, где е едно одъленѣ войске одъ 1100 момака подъ инциниромъ Клайцомъ радило. Одма су предузете све могуће мѣре за избавлѣнѣ њѣово. До зоре было е већ 800 тѣй ядны войника избавлѣно, и гласасе, да су остали 300 нашли гробъ свой у мутнымъ таласима валовите рѣке. Лакито, Шарпанъ, Еспаранъ и сва околна мѣста исплавлѣна су водомъ. Свакогъ тренутка руше се куће. Тврдињаца Витриолети такође е поплавлѣна, и посада е морала оданде изићи. Изгледъ съ лионски высина страховито е лепъ и величественъ. Докле годъ стиже око невиди се ништа друго но дивлѣ море. И Саона рѣка задае стра' и ужасъ. Вода съ планина јошть не дошла, и сви се страше да ће предоћи него што Рона опадне; и тада ће се несрећа и ужасъ попети на највећій степенъ. И у самоме Лиону многе су куће понадале, а и многи су се люди подавили. — У Вилербону нестало е сеоскогъ старешине и полицей-комисара. А и са долиѣ и горњѣ Роне долазе страховити гласови. Сва долња часть е Валанса подъ водомъ. Насипъ одъ Рош-де-Глина провалѣнъ е, и вода е на много миља далеко потопила богате и плодовите предѣле. Кадъ су намъ последнѣ вѣсти изъ Лиона дошле, падала е тамо киша безъ престанка; а и у Паризу падала е киша 40 пуны

сатѣй. Овде (т. е. у Паризу) очекую најновѣя извѣстѣя изъ Лиона са највећимъ нестрплѣивѣмъ и страховѣмъ.

— Најновѣе вѣсти изъ Француске врло су тужне. Надъ Францускомъ сабрали се тавни облаци. Съ едне стране ужасанъ потоцъ, кои е готово сву јужну Француску поплавио, а съ друге стране врло рђави изгледи жетве задаю највећу бригу. Све ово силно е подбѣйствовало на кредитна заведенѣя землѣ. Француска рента нагло пада, и пала е већ за пуна 2 франка. Збогъ горе-наведенѣ догађаја цена ране яко скаче.

— О састанку цара Наполеона са царемъ аустријскимъ, кои се има овога лета догодити, являю едне немачке новине, да ће се поменути владателѣя у замку Арененбергу у Тургау-у састати. Овај замакъ у комъ е принцъ Луи Наполеонъ свое младе године провео, естъ садъ собственость цара Наполеона, и увѣрава ю, да се већ чине велике припреме за дочекъ оба цара. Но ова вѣсть треба јошть да се потврди.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Лондону 24. Мая. „Морнингъ постъ“ явля, да е г. Крамптонъ, енглескѣй посланикъ при сѣверо-американскомъ правительству одъ овогъ опоменуть, да се уклони изъ сѣверо-американски држава. Енглеска пакъ јоште се мирно и достойно влада.

У Паризу 23. Мая. — „Монитеръ“ явля да е царъ Наполеонъ Авиньонъ и Валансъ посѣтио, и у Алху препоноио; свудъ гди е годъ пролазио, оставља е знатне сумме новаца за пострадавшѣ одъ наводнения.

О Г Л А С И.

(3—3) Ђдна кућа и една меана обе одъ дрвеногъ матерѣала принадлежеће маси поч. Ђуре Ракића изъ ово-странске Митровице, и една до друге на едноме плацу лежеће, кои се са лица чаршѣ изъ 7. фатѣй и 2 шуха ширине, а въ Сави између сокака 10 и по фатѣй дужине састои уѣдно са истимъ плацемъ прецѣнѣне у 3360 гроша чар. као и една башта истой маси принадлежећа и у полю недалеко одъ вароши Митровице постоѣћа, коя се изъ 18 фатѣй ширине и 11 фат. дужине состои, и коя е у 100 гр. чарш. ошачована, имаю се по рѣшенио Суда ово-окоужн. одъ 30. Марта тек. год. № 4667 у полузу масе средствомъ јавне тридневно држати се имаюће лицитацѣ на лицу места, сирѣчь у Митровици 5. 6. и 7. дана наступаюћегъ месеца Јунија тек. г. продавати, и трећѣй и последнѣй данъ лицитацѣ, после подне у 4 сата по европейски, ономе уступити, кои за иста добра највећу цѣну дати обећа и готове новце одма положи.

Продаю изчислѣны масалны добра дакле као и дане држати се имаюће лицитацѣ настоѣвимъ Началничество Окр. Шабачк. обзнанѣмъ свима жителѣима отечества нашегъ, съ тимъ да бы се свакој онај, кои волю има иста добра купити, у гореназначене дане у Митровици нашао, и при лицитацѣ присутствовао.

№ 2860. Издано одъ стране Началнич. Окр. Шабачк. 11. Мая 1856 у Шабцу.

Стецишта се отвараю:

1. При Суду Окр. Краинскогъ а) надъ масомъ поч. Тодора Михайловића быв. сатцѣ изъ Београда, до 8 Юнија, б) надъ масомъ поч. Димитрија Ђорђевића и овога жене Алице изъ Короглаша, до 9. Юнија.

2. При Суду вар. Београда надъ целимъ иманѣмъ презадуженогъ Димитрија Несторовића, тргов. до 7. Юнија.

Продаваће се на Лицитацѣ:

У Лозници непокр. добра Петра Яковлѣвића, багал., 7. 8. и 9.

(2—3) Подписанѣй узима честь објавити почитаемој публици: да самъ отворио кафану и башту кодъ Лазе М. Белогъ са разнимъ добримъ пићемъ, костюмъ и квартирима, а и добромъ шталомъ за конѣ. Овимъ позивамъ и препоручемъ се како овдашњимъ тако и странѣмъ гг. трговцима кои путую. Молећи за млогобройну посѣту обећавамъ се да ће гг. гости на свако њѣово задовољство послужени быти.

У Шабцу 15. Мая 1856.

ДИМИТРИЈЪ КОПУНОВИЊЪ
угоститељ